

RAFAL JOSSE' KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

43-100 Tychy ul. Baziowa 24

email: rafal.josse@kancelaria-prawna.tychy.pl

ING BŚ 24 1050 1399 1000 0092 0537 0365

NIP 6461097182

tel. 501 496 198

TRYBUNAŁ KONSTITUCYJNY
KAN C E L A R I A

wpl.
dnia 15. 07. 2019

Tychy dnia 2019.07.06.

Nr wg EZD Trybunał Konstytucyjny
Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Jana Christiana Szucha 12a
00-918 Warszawa

Skarżący:

M J

T

nowy adres do doręczeń :

Sygn. Akt Ts 209 / 17

Pismo procesowe.

W odpowiedzi na wezwanie z dnia 25 czerwca 2019 r. w imieniu skarżącego podaje, że ostatecznym orzeczeniem w rozumieniu Art. 79 ust. 1 Konstytucji stanowiącym podstawę wniesienia skargi było Postanowienie z dnia 27 lutego 2017 r. wydane pod Sygn. Akt przez Sąd Okręgowy w K a doręczone listem poleconym którego odpis koperty załączam (potwierdzony za zgodność z oryginałem).

Wypełniając jednak dyspozycję wskazaną w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym pod Sygn. Akt Ts 147 / 17 oraz pod Sygn. Akt Ts 62 / 17 tj. ze w *przypadku gdy przedmiotem skargi konstytucyjnej jest przepis przewidujący, że w danym przypadku środek odwoławczy nie przysługuje , należy wnieść środek zaskarżenia, aby uzyskać rozstrzygnięcie wydane w oparciu o normę prawną , która wyłącza możliwość zaskarżenia orzeczenia* – skarżący pismem z dnia 17 marca 2017 r. skarżący wniósł zażalenie na postanowienie z dnia 7 lutego 2017 r. , które zostało odrzucone postanowieniem z dnia 30 maja 2017 r. a doręczone listem poleconym którego odpis koperty załączam (potwierdzony za zgodność z oryginałem).

Jednocześnie w odpowiedzi na wezwanie z dnia 25 czerwca 2019 r. podaje, że skarżący w skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego wydanego w dniu 24 listopada 2016 r. pod Sygn. Akt K 11 / 15 wniósł o wznowienie postępowania z powództwa pracownika (kierowcy transportu międzynarodowego) o zapłatę diet i ryczałtów. Zgodnie bowiem z Art. 190 ust. 4 Konstytucji każdy ma prawo do wznowienia postępowania na warunkach wskazanych w ustawie o ile w toku pierwotnie toczącego się postępowania użyty został

przepis niezgodny z Konstytucją, który stanowił podstawę wydania orzeczenia. Taka też była sytuacja formalna w sprawie stanowiącej podstawę wniesienia skargi o wznowienie.

Podkreślić należy, że instytucja wznowienia postępowania w sytuacji określonej w Art. 190 ust. 5 Konstytucji jest kontynuacją prawa określonego w Art. 45 ust. 1 Konstytucji, albowiem instytucja wznowienia postępowania sądowego jest kontynuacją realizacji prawa do Sądu (Art. 45 ust. 1 Konstytucji). W Wyroku z dnia 7 września 2006 r. wydanym pod Sygn. Akt Sk 60 /05 Trybunał Konstytucyjny wskazał jednoznacznie iż w zasad demokratycznego państwa prawa „wynika konstytucyjne **prawo podmiotowe do uruchomienia procedur zmierzających do wydania nowego rozstrzygnięcia opartego na stanie prawnym** wynikłym na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego uchylającego przepis niezgodny z ustawą zasadniczą. Prawo to ugruntowane jest orzecznictwie - patrz wyrok TK z dnia 27 października 2004 r. Sygn. Akt SK 1/04 , wyrok TK dnia 15 lipca 2015 r. Sygn. Akt K 23 / 13.

Pokreślić przy tym należy, że jeśli Sad po raz pierwszy orzeka o określonym prawie strony to zgodnie z Art. 176 ust. 1 Konstytucji postępowanie to winno z definicji być postępowaniem dwuinstancyjnym. Zasada ta wynikająca z Art. 176 ust. 1 Konstytucji (w zakresie Sądów nie przewidująca wyjątków) ma na celu zapobieżenie nie tylko arbitralności orzeczeń, ale także zwykłym pomyłkom sądowym.

W Wyroku TK z dnia 9 lutego 2010 r. Sygn. Akt SK 10/09 wywiedziono to nadzwyczaj dokładnie konkludując : *Ze wskazanych przez skarżącą wzorców kontroli wynika wymaganie, aby takie rozstrzygnięcie (...) wydane po raz pierwszy w przedmiocie przez Sąd II instancji podlegało weryfikacji.* Akcesoryjne orzeczenie zapadające w sprawie (...), w zakresie, w którym jest pierwszym orzeczeniem w sprawie (...) podlega kontroli instancyjnej jako orzeczenie sądowe objęte dyspozycją art. 176 ust. 1 Konstytucji, w myśl której postępowanie sądowe „jest co najmniej dwuinstancyjne”. Trybunał Konstytucyjny zwracał już w swoim orzecznictwie uwagę, że literalne ujęcie dyspozycji art. 176 ust. 1 Konstytucji **ma postać dyrektywy generalnej i dotyczy ogółu (całej klasy) postępowań sądowych, bez konstytucyjnego rozróżnienia, czy odnoszą się do rozstrzygnięcia o meritum sprawy sądowej, ...** (por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z 27 marca 2007 r., sygn. SK 3/05 oraz z 31 marca 2009 r., sygn. SK 19/08).

W odróżnieniu od bardziej ogólnego art. 78 Konstytucji, który odnosi się do różnego typu postępowań przed organami władzy publicznej, unormowanie **art. 176 ust. 1 Konstytucji nie zawiera zwrotu „wyjątki od tej zasady określa ustawa”.**

Pogląd taki wyraził także Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku pod Sygn. Akt SK 19/08 w którego treści wskazano - „**Sąd apelacyjny orzekający po raz pierwszy w sprawie skargi o wznowienie postępowania oraz w kwestii zwolnienia od kosztów zażalenia na postanowienie o odrzuceniu skargi kończące sprawę wznowienia jest sądem drugiej instancji tylko z formalnego (ustrojowego) punktu widzenia**, ze względu na jego usytuowanie w systemie sądownictwa powszechnego. Natomiast w **aspekcie funkcjonalnym (materialnym) jest sądem pierwszej instancji**, ponieważ w wymienionych sprawach orzeka po raz pierwszy. Nieprzypadkowo art. 406 k.p.c. stanowi, że do postępowania w sprawie skargi o wznowienie postępowania stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed sądem pierwszej instancji (także gdy toczy się przed sądem „drugiej instancji”). Zasada dwuinstancyjności nie polega na tym, że w określonej sprawie ma orzekać sąd drugoinstancyjny w sensie ustrojowym, lecz na tym, że rozstrzygnięcie sądu orzekającego w pierwszej instancji, to znaczy wydane po raz pierwszy w danej sprawie, podlega weryfikacji przez inny sąd – co do zasady – stojący w hierarchii sądów wyżej (dewolutywność); wyjątkowo może być

weryfikowane również przez sąd tego samego szczebla organizacyjnego, ale w innym składzie osobowym”.

Tymczasem w sprawie stanowiącej podstawę wniesienia skargi skarżący pozbawiony został zarówno prawa do wznowienia postępowania w skutek orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, jak i prawa o weryfikacji tej odmowy wznowienia postępowania, choć o prawie do wznowienia postępowania sąd orzekał po raz pierwszy.

Tymczasem w Wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 października 2004 r. Sygn. Akt SK 1/04 wskazano iż obowiązek zapewnienia dwuinstancyjnego postępowania w wynikający z Art. 176 ust. 1 Konstytucji „**powinien być traktowany jako norma formułująca „obowiązek efektywnej implementacji” a nie jako „dyrektywa programowa”**”. W Wyroku z dnia 7 września 2006 r. Sygn. Akt. SK 60/5 doprecyzowano iż ciężar zapewnienia istnienia odpowiednich dwuetapowych procedur „**spoczywa na ustawodawcy, który powinien ukształtować skuteczne procedury wznowienia postępowania**” albowiem „**jednostce przysługuje prawo (w rozumieniu Art. 45 ust. 1 Konstytucji) do wszczęcia procedury rewizji wydanego uprzednio orzeczenia , prawo do rzetelnego ukształtowania procedury tej rewizji, prawo do wydania w rozsądnym czasie rozstrzygnięcia uwzględniającego pryncypia konstytucyjne wyroku .**” – patrz Wyrok z dnia 27 października 2004 r. Sygn. Akt SK 1 / 04

Tych praw skarżący został pozbawiony w skutek braku mechanizmu prawnego dwuinstancyjnego trybu wznowiania postępowania na podstawie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, jeśli postępowanie sądowe zakończyło się przed Sadem II instancji.

I w tym miejscu wskazać należy, że stan taki narusza prawo do równego traktowania przez władze publicznej stron postępowania (obywateli) w takiej samej sytuacji faktycznej. O ile bowiem postępowanie „pierwotne” zakończone zostało orzeczeniem Sądu I instancji, a strona nie wniosła środka odwoławczego , to w przypadku skargi o wznowienie procedura procesowa jest procedurą dwuinstancyjną. Stronie wnoszącej skargę o wznowienie na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego przysługuje środek odwoławczy od orzeczenia Sądu I instancji.

Natomiast jeśli postępowanie „pierwotne” (tak jaka w sprawie skarżącego) zakończyło się orzeczeniem Sadu II instancji to stronie nie przysługuje żaden zwyczajny środek odwoławczy (zarówno poziomy jak i pionowy w systemie sądownictwa powszechnego). W specyficznych przypadkach przewidziany jest środek zaskarżenia do Sądu Najwyższego, który to przypadek nie miał miejsca w sprawie z udziałem skarżącego.

Taki stan prawny (odmiennego traktowania stron procesu w zależności od instancji w której skończyło się „pierwotne” postępowanie sądowe) jest formą zakazanego w Art. Art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji szykanowania z jakiegokolwiek przyczyny przez władze publiczne.

Pogorszenie sytuacji procesowej skarżącego nie jest uzasadnione żadną z przesłanek Art. 31 ust. 3 Konstytucji a w szczególności bezpieczeństwem państwa, porządkiem publicznym , ochroną środowiska, zdrowia lub moralności, czy też prawami innych osób. Trudno bowiem dostrzec prawo strony przeciwnej do ostateczności orzeczenia sądowego które wydane zostało z użyciem przepisów niezgodnych z Konstytucją.

Co jednak istotne, odmiennie traktowanie stron procesu w zależności od instancji w której skończyło się „pierwotne” postępowanie sądowe narusza wyrażoną w Art. 64 ust. 2 Konstytucji zasadę równej ochrony wszelkich praw majątkowych. Nie znajduje żadnego uzasadnienia odmiennie traktowanie przez ustawodawcę osób zamierzających skorzystać z instytucji skargi o wznowienie w zależności od instancji sądowej w jakiej zakończono „pierwotne” postępowanie.

Ponadto zgodnie z zaskarżonymi przepisami Ustawy Kodeks Postępowania Cywilnego prawo do skorzystania z mechanizmu wznowienia postępowania ograniczone jest terminem liczonym od daty wydania prawomocnego orzeczenia. I tu w ślad za skargą podnieść należy, kwesta ta była już przedmiotem rozważań Trybunału Konstytucyjnego, w Wyroku z dnia 22 września 2015 r. pod Sygn. Akt SK 21/14. W powołanym orzeczeniu uznano za niezgodny z Konstytucją przepis Art. 408 KPC w zakresie w jakim wprowadza on termin prekluzyjny po którym niemożliwe jest skorzystanie z instytucji wznowienia postępowania wskazanej w Art. 190 ust. 4 Konstytucji.

Tymczasem po wydaniu orzeczenia przez Trybunał ustawodawca na nowo wprowadził termin prekluzyjny już raz uznany za instytucję niezgodną z Konstytucją. Skarżący podnosi więc, że ze względu na czas trwania postępowań przed Trybunałem Konstytucyjnym, wprowadzenie takiego ograniczenia czasowego w jakiegokolwiek formie jest niezgodne z Art. 190 ust. Konstytucji oraz Art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Mając powyższe na względzie skarżący podtrzymuje iż

- Art. 408 Ustawy Kodeks Postępowania Cywilnego
jest niezgodny z Art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z Art. 190 ust. 4 Konstytucji
jest niezgodny z Art. 190 ust. 4 Konstytucji w związku z Art. 45 ust. 1 Konstytucji
- Art. 406 Ustawy Kodeks Postępowania Cywilnego
w zakresie w jakim w postępowaniu przed Sądem II instancji w sytuacji gdy o wznowieniu postępowania orzeka po raz pierwszy Sąd II instancji
nie stosuje się na jego podstawie odpowiednio
normy Art. 394 § 1 ustawy Kodeks Postępowania Cywilnego

jest niezgodny z Art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji, Art. 31 ust. 3 Konstytucji,
Art. 64 ust. 2 Konstytucji w związku z Art. 176 ust. 1 Konstytucji oraz

jest niezgodny z Art. 176 ust. 2 Konstytucji w związku z Art. 45 ust. 1 Konstytucji
- Art. 394 § 1 Ustawy Kodeks Postępowania Cywilnego w zakresie w jakim w postępowaniu przed Sądem II instancji w sytuacji gdy o wznowieniu postępowania orzeka po raz pierwszy Sąd II instancji
 - a) nie stosuje się go do orzeczeń Sadu II instancji w związku z Art. 406 KPC
 - b) nie stosuje się go do orzeczeń Sadu II instancji w związku postępowaniem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w sytuacji gdy o odmowie ustanowienia po raz pierwszy orzeka Sąd II instancji
jest niezgodny z Art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji, Art. 31 ust. 3 Konstytucji,
Art. 64 ust. 2 Konstytucji w związku z Art. 176 ust. 1 Konstytucji oraz

jest niezgodny z Art. 176 ust. 2 Konstytucji w związku z Art. 45 ust. 1 Konstytucji.

i wnosi o przyjęcie skargi do rozpoznania.

RADCA PRAWNY
Rafał Jossé
KT 2030

1
Pse
PRt